

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.09:599.323:616.33/38

**КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК РОЗЛАДУ РОБОТИ ШЛУНКОВО-
КИШКОВОГО ТРАКТУ В ГРУЗИНІВ АГУТІ
(DASYPROCTA LEPORINA)**

Колесник М.В., студентка 4-го курсу

*Науковий керівник - Шарандак П.В., доктор вет. наук, доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Утримання диких тварин в умовах зоопарку є стресом для організму тварин та спонукає персонал, що їх утримує стикатися з особливими викликами. Немоżliвість розмішувати тварин на потрібній для їх виду площі та їх годівля неспецифічними кормами викликає порушення травлення. При цьому важливими аспектами є розробка надійних методів профілактики та лікування хвороб травного тракту.

Метою є аналіз даних Бразильського Центру Розмноження диких тварин) Федерального Сільського Університету do Semi-Árido (UFERSA) стосовно поширення патології шлунково-кишкового тракту у агуті (*Dasyprocta leporina*) представника роду гризунів, що утримується в умовах зоопарку.

Встановлено, що основними причинами захворювання неінфекційної природи у диких тварин в умовах зоопарків є фактори, що обмежують їх активний рух і постійні стрес-фактори, зумовлені специфікою установи [1] на прикладі захворювання органів травлення у агуті (*Dasyprocta leporina*), що було діагностовано лабораторією "Laboratório de Patologia Veterinária" (лабораторія ветеринарної патології) «Федеральний сільський університет у Семі-Ариді» (UFERSA), з січня 2018 року по лютий 2020 року.

У колекції Центру Розмноження диких тварин) Федерального Сільського Університету do Semi-Árido (UFERSA), розташованого в муніципалітеті Мосоро/RN (Бразилія) знаходилося 27 дорослих особин агуті, що померли природною смертю. З анамнезу встановлено, що тварин годували зерном кукурудзи, бульбами картоплі, маніюки, місцевими фруктами, а також комерційним кормом для кроликів. Доступ до води був без обмежень. Загальні санітарні заходи включали в себе періодичне видалення екскрементів у клітках, очищення годівниць та напувалок, а також профілактична дегельмінтизація. Контроль за станом здоров'я проводили щоранку, а при виявленні патологічних змін тварин піддавали стаціонарному лікуванню. При необхідності біологічний матеріал відправляли до лабораторії.

За вказаний період було проведено розтин 27 агуті, серед яких патології шлунково-кишкового тракту було визначено у 25,93 % (7/27) тварин: гостре вуглеводне отруєння у 11,12 % (3/27), виразка шлунка – у 7,41 % (2/27), заворот шлунка – у 3,70 % (1/27), заворот кишківника – у 3,70 % (1/27). Виразка шлунку була діагностовано в однієї самки та одного самця. Самка перебувала у післяродовому періоді. В неї діагностували затримку посліду, що призвело до метриту. Оскільки у тварини не було встановлено змін клінічного стану, пов'язаних з виразковою хворобою шлунка, дана патологія є поодиноким випадком [2, 3].

Заворот кишківника виявлено в однієї самки. При клінічному огляді у тварини було виявлено здуття в області живота та болючість при пальпації. Була призначена антибактеріальна терапія, проте позитивних змін на лікування не було виявлено.

Захворювання шлунково-кишкового тракту є вагомою причиною загибелі агуті, що утримується в неволі. При розтині тварин така патологія була виявлена в 15,84 % виявлених випадків захворювань агуті. Гостре вуглеводне отруєння зустрічається найчастіше серед інших патологій.

Дана хвороба виникає у тварин, які не адаптувалися до наданої їжі при різкій зміні раціону, або тварин, які в один раз споживають надмірну кількість вуглеводів. У даної групи тварин гостре вуглеводне отруєння виявляли лише у самців, які конкурували за домінуючий статус або розділяли його. Внаслідок цього вони мали більш широкий доступ до багатих на вуглеводи кормів. Слід зазначити, що розширення шлунку було зареєстровано лише в одного самця агуті, який спожив надмірну кількість ферментованого корму.

Виявлені макроскопічні та гістологічні ураження при патологоанатомічному розтині агуті свідчать про встановлено гостре вуглеводне отруєння, виразкової хвороби шлунка, заворот шлунка та кишечника. Причиною цих патологій є недоброякісна годівля тварин. Дані стосовно частоти поширення захворювань шлунково-кишкового тракту, виявлені клінічні та патологоанатомічні аспекти, є основою для організації якісного відтворення агуті у зоологічних садах та природних заповідниках.

Список використаної літератури

1. Beyond Zoonoses in One Health: Non-communicable Diseases Across the Animal Kingdom . B. Natterson-Horowitz, Marion Desmarchelier, Andrea Sylvia Winkler and Hélène, Carabin/Front Public Health. 2021; 9: 807186. Published online 2022 Jan 26.
2. Diseases of the digestive system of agoutis (*Dasyprocta leporina*) raised in captivity in the Brazilian semiarid region / Batista J.S., Te ofilo T.S., Silva F.H.A., Felix N.S., Silva E.C.O., Araújo J unior H.N., Oliveira R.E.M. & Oliveira M.F. 2022
3. National Zoo Biosecurity Manual MARCH 2011/First Edition, March 2011 Editors: Andrea Reiss and Rupert Woods ISBN 978-1-921575-16-7.